

UW MONUMENT VERDUURZAMEN

INFORMATIEMAGAZINE VOOR MONUMENTENEIGENAREN

INHOUDSOPGAVE

1

Voorwoord

Pagina 3

2

De waarde van erfgoed

Pagina 4 en 5

3

Energiebesparing en duurzaamheid

Pagina 6

4

Quick wins en tips

Pagina 7 en 8

5

Isoleren

Pagina 9 en 10

6

Duurzaam verwarmen

Pagina 11

7

Wet- & regelgeving bij verduurzaming

Pagina 12

8

Omgevings- en gebiedsgerichte oplossingen

Pagina 13

9

Subsidies en financiering

Pagina 14

10

Contactgegevens, websites en informatie

Pagina 15 en 16

GROETEN UIT DOESBURG

1 - VOORWOORD

Zonnepanelen, gasloos verwarmen en minder CO₂- uitstoot? Dat zijn waarschijnlijk niet de eerste dingen waar u aan denkt bij een monument. Er is meer mogelijk dan u denkt! Uit onderzoek blijkt dat u in bijna 90% van de gevallen uw monument zo kunt verduurzamen, dat het daarna een energielabel A of B krijgt. En dat mét behoud van de monumentale waarden.

Hoe kunt u de verduurzaming van uw monument aanpakken? Dat laten we u graag zien in dit magazine. U vindt hierin niet alleen de verschillende processtappen, maar ook concrete adviezen voor toekomstbestendige maatwerk-oplossingen en geld besparende tips voor meer comfort.

Mede dankzij u kunnen we in Doesburg genieten van zoveel unieke monumenten. Bedankt daarvoor! Veel succes met uw verduurzamingsplannen.

Birgit van Veldhuizen
wethouder gemeente Doesburg.

2 - DE WAARDE VAN ERFGOED

Overal in Doesburg vindt u huizen, kerken, woonwijken, boerderijen en landschappen van vroeger. Het meest in het oog springend is wel onze historische binnenstad met middeleeuws statenpatroon. Dit erfgoed draagt bij aan de identiteit van onze gemeente. Het vertelt iets over wie wij zijn en hoe we ons hebben ontwikkeld; het zijn waardevolle dragers van ons verleden. Als monumenteigenaar speelt u een belangrijke rol in het behoud van ons erfgoed en zorgt ervoor dat het erfgoed met zijn tijd meegaat.

Erfgoed aanpassen is van alle tijden

Tijdens de wederopbouw veranderden het landschap en de binnenstad van Doesburg enorm. Dat kwam bijvoorbeeld door het kanaliseren van de IJssel en het afdammen van de Zwarte Schaar, de nieuwbouw op de Molenvelden en de Ooij en de ontwikkeling van Beinum. Deze aanpassingen bepalen voor een groot deel het huidige uiterlijk van onze omgeving.

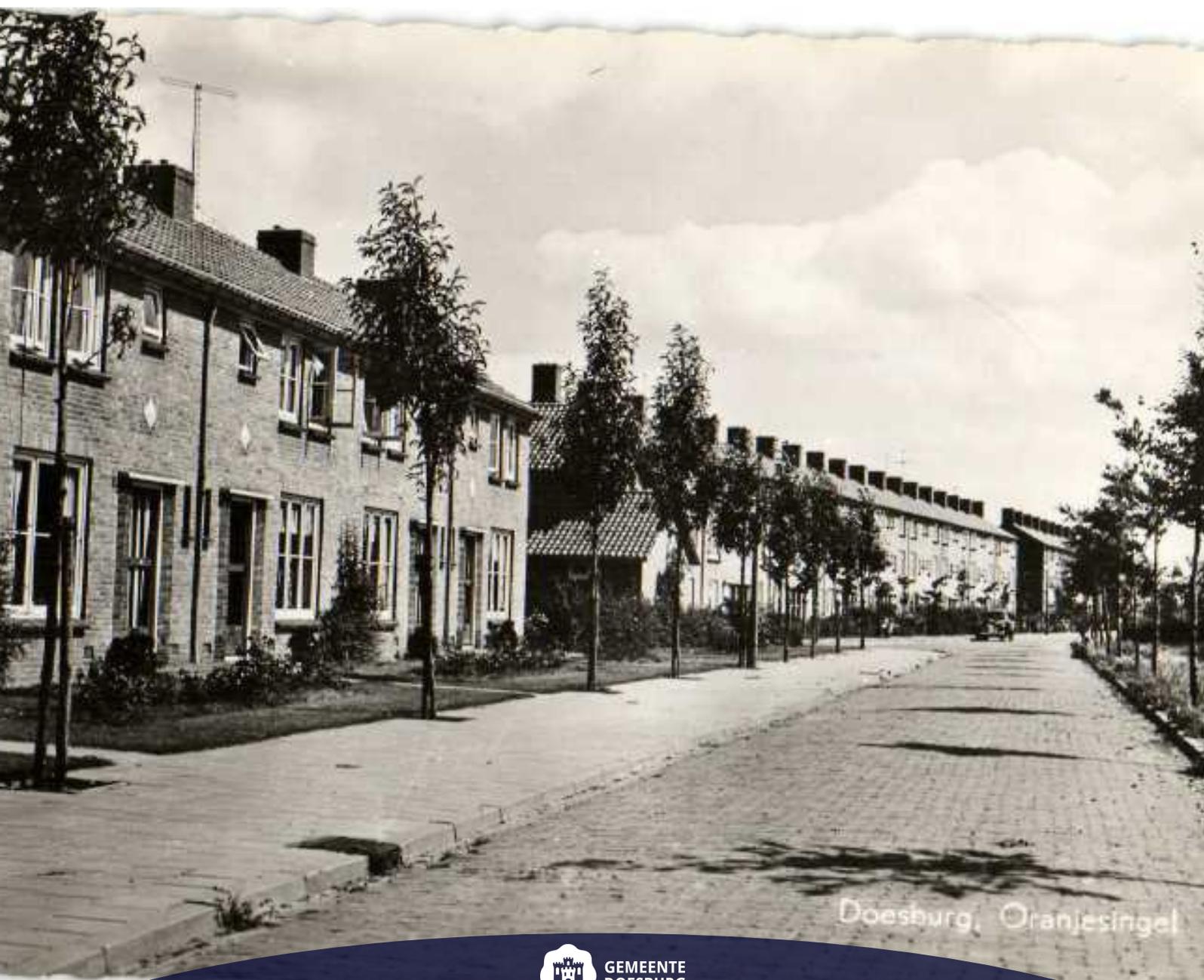
Ook het interieur van gebouwen veranderde. De welvaart in Nederland nam toe. En na de ontdekking van aardgas bij Slochteren kregen huizen gaskachels. De schouw, die eeuwenlang de centrale plek was in het huis, verloor hierdoor zijn functie. Het gevolg? Schouwen werden vaak uitgebroken en ook de kamer en suite sneuvelde. Ondanks deze ingrijpende veranderingen verdween gelukkig niet al het erfgoed. Er waren ook eigenaren die grootschalige vernieuwingen in hun huis niet zagen zitten. Dankzij hen vindt u in Doesburg nog veel kostbare historische interieurs. Toch zijn voor het behoud van ons erfgoed soms aanpassingen of vernieuwingen nodig.

Uitdaging op dit moment

De huidige tijd vraagt om verduurzaming. De uitdaging is om aan deze vraag en andere ruimtelijke opgaven tegemoet te komen, zonder daarbij de identiteit van onze monumenten te verliezen. Verduurzamingswerkzaamheden staan soms op gespannen voet met de afspraken over en belangen van monumentenzorg. U kunt meestal geen standaard verduurzamings-pakket gebruiken voor uw monument. Daarom informeren we u in dit magazine graag over maatwerkoplossingen. Met maatwerkoplossingen kunt u in de meeste gevallen de waarde van uw monument en haar prachtige details op een

goede manier doorgeven aan toekomstige generaties. Wist u dat specialisten en uw gemeente u hierbij kunnen helpen? In dit magazine leest u welke stappen u moet doorlopen tijdens het verduurzamingsproces. U vindt hierin ook concreet verduurzamingsadvies en handige tips om relatief snelle en goedkope oplossingen toe te passen. Tot slot verzamelden we in dit magazine belangrijke informatie over de geldende wet- en regelgeving, subsidiemogelijkheden en contactgegevens. Zo helpen we u uw plannen gestalte te geven, die u geld besparen, meer comfort opleveren en uw pand gereed te maken voor de toekomst.

Doesburg, Oranjesingel

3 - ENERGIEBESPARING EN DUURZAAMHEID MONUMENTEN

Vooraf het energieverbruik bepaalt hoe duurzaam een pand is. U verlaagt het energiegebruik bijvoorbeeld door uw monument te isoleren en installaties te verbeteren. Haalt u de energie en materialen uit duurzame bronnen? Dan bespaart u bovendien fossiele grondstoffen. Dat leidt tot minder CO2-uitstoot en beperkt de opwarming van de aarde. Zo bent u goed op weg naar verduurzaming. Het verduurzamen van een monumentaal pand vereist planning en inzicht in uw wensen en in mogelijkheden. Met deze stappen ziet u niets over het hoofd:

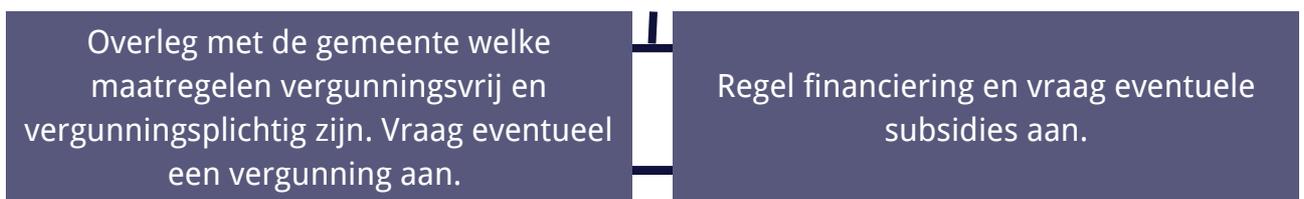
VOORWERK

EFFICIËNT DENKEN EN DOEN

HAALBAARHEID

UITVOERING

Wacht eerst op de omgevingsvergunning. Start daarna pas met de werkzaamheden. Na oplevering is uw duurzame monument klaar voor de toekomst!

4 - QUICK WINS EN TIPS

Verduurzaming hoeft niet ingrijpend te zijn. U kunt zelf een aantal simpele maatregelen nemen, waarmee u al snel 10% aan energiekosten bespaart. Wij lichten een aantal 'quick wins' toe.

Meet uw eigen energieverbruik

Voor een paar tientjes heeft u een verbruiksmeter voor uw elektra. Daarmee checkt u bijvoorbeeld het verbruik van uw vriezer of vijverpomp. Zo weet u of het zinvol is deze te vervangen.

Schakel apparaten uit

Zet apparaten uit wanneer u ze niet gebruikt. Apparaten die op stand-by staan verbruiken nog steeds energie. U kunt hiervoor ook een stand-by-killer kopen.

Verlaag de temperatuur van uw verwarmingsketel

Zo bespaart u kosten. De ketel hoeft minder hard te werken en verbruikt dus minder energie. Dit kunt u zelf regelen. Om legionella te voorkomen moet de temperatuur wel minimaal 60 graden Celsius te zijn. Zie: www.zetmop60.nl

Verwarm ruimtes meer gericht

Vaak hoeft u niet uw hele pand te verwarmen. Houd de binnendeuren zoveel mogelijk dicht om de warmte binnen te houden in de ruimtes waar u verblijft. Zorg er wel voor dat u onverwarmde ruimtes voldoende ventileert, zo voorkomt u vochtproblemen.

Breng radiatorfolie aan

U bespaart hiermee tot 10 m³ gas per m² folie op jaarbasis. Het folie weerkaatst de warmte. U brengt het folie aan achter de radiator tegen de muur, waardoor er minder warmte verdwijnt.

Plaats een ventilator onder radiatoren

Zo'n radiatorventilator blaast de warmte gelijkmatig de ruimte in, waardoor het sneller comfortabel warm is.

Zet een thermostaatknop op de radiator

Dit helpt u de temperatuur in een ruimte goed in te stellen. Vaak kunt u deze op afstand programmeren. Let op: is er een kamerthermostaat in de ruimte aanwezig? Dan kan dat conflicterend werken. Uw energieverbruik kan daardoor zelfs stijgen.

Laat uw cv waterzijdig inregelen

Waterzijdig inregelen betekent dat het cv-water gelijkmatig is verdeeld over alle verwarmingselementen. Dat leidt tot meer comfort en lagere energiekosten. Meestal voert een specialist deze werkzaamheden uit. Zonder inregeling krijgt de radiator die vlak bij de cv-ketel staat de meeste warmte. Die wordt dan het snelst warm.

Laat een pompregeling aanbrengen voor uw vloerverwarming

Een installateur kan hier een pompregeling aanbrengen en de pomp vervangen door een energiezuinige. Een pompregeling zorgt ervoor dat de vloerverwarmingspomp alleen inschakelt wanneer hij moet verwarmen.

Isoleer leidingen

Verwarmingsleidingen in loze ruimtes verliezen veel warmte. Dat voorkomt u door ze te isoleren. LET OP: isoleer geen drinkwaterleidingen, zo geeft u legionella geen kans.

Kieren en gaten houd de warmte binnen

Hang gordijnen op of gebruik isolerende raamdecoratie. Dit houdt de warmte binnen als het koud is. En houdt de warmte juist buiten in de zomer.

Sluit luiken

Heeft uw monument luiken? Sluit deze dan in de zomer om uw huis koel te houden en in de winter om warmteverlies te beperken.

Plaats tochtstrippen

Check bij draaiende delen als deuren en ramen op kieren en breng waar nodig tochtstrippen aan. Ze zijn er in vele soorten en maten en u kunt ze (soms) ook in de sponning plakken. Let op: blijf wel voldoende ventileren.

Isoleer uw brievenbus

Via de brievenbus gaat veel warmte verloren. U kunt een brievenbus kopen met kierdichting in beide kleppen of een geïsoleerde buitenklep. Let op: behoud wel cultuurhistorisch waardevol deurbeslag.

Plaats schoorsteenballon in rookkanaal

Dit voorkomt dat warmte verdwijnt via uw schoorsteen. Doe dit natuurlijk alleen in de kanalen die u niet gebruikt.

Schaf waterbesparende douchekop aan

U bespaart hiermee warm water zonder dat u comfort inlevert.

Zet doorstroombegrenzer op de kraan

Deze zorgt ervoor dat u ongemerkt minder water verbruikt. Nieuwe kranen hebben meestal al een doorstroombegrenzer. Zo niet, dan kunt u deze voor minder dan € 10,- kopen bij de bouwmarkt.

Gebruik een regenton

Als u regenwater opslaat in een regenton of opslagvat kunt u dit natuurlijke water gebruiken om uw tuin te besproeien. Zo bespaart u kostbaar leidingwater.

Koppel regenwater af van riool

Voert u het regenwater van uw woning of erf nog af op het vuilwaterriool? Koppel dit dan af en laat het regenwater infiltreren in de grond. Dat is beter voor het grondwaterniveau, zeker in droge tijden. Bovendien voorkomt u zo dat schoon water vervuיל.

Maatregelen bij onderhoud.

Wij adviseren u om zoveel mogelijk de verduurzamingswerkzaamheden tegelijk met noodzakelijk onderhoud uit te voeren. Zo heeft u maar één keer de kosten van een steiger en kunt u de vergunnings- en subsidieaanvraag gelijktijdig uitvoeren.

Asbest

In veel oude gebouwen is asbesthoudend materiaal aanwezig, bijvoorbeeld in oudere golfplaten en dakbeschoot. Wij raden u aan om uw monument asbestvrij te maken. De bewerking van dit materiaal kan namelijk ernstige gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Voer eventuele isolatieplannen pas ná verwijdering van het asbest uit. Zo voorkomt u dat nieuw aangebracht isolatiemateriaal 'besmet' wordt met asbestvezels, waardoor ook het nieuwe materiaal verwijderd moet worden.

6 – ISOLEREN

Wist u dat 80% tot 90% van uw energieverbruik opgaat aan de verwarming van uw huis? Hier kunt u dan ook flink op besparen, bijvoorbeeld door te isoleren.

Kierdichting

Via kieren verliest u een hoop warmte. Dit wordt vaak onderschat. Het effect van bijvoorbeeld isolatieglas gaat zelfs verloren als u kieren niet optimaal dicht. Het meeste resultaat haalt u bij ramen en deuren. Bij draairamen kunt u zelf eenvoudig tochtstrippen aanbrengen. Bij schuiframen verschilt de oplossing per type schuifraam. Wij adviseren u dit door een restauratiebedrijf te laten uitvoeren. Zijn de naden tussen kozijn en gevel groter 5 millimeter? Dicht ze dan af. Doe dit met een damp-open voeg van kalkspecie. Gebruik géén PUR of kit. Dat laat namelijk geen vocht door en vergroot daardoor de kans op houtrot.

Dak isoleren

Wist u dat dakisolatie meestal de grootste energiebesparing oplevert? U kunt zowel aan de buitenzijde als aan de binnenzijde isoleren. Isolatie aan de buitenzijde noemen we een 'warm dak': de dakconstructie bevindt zich dan aan de warme kant van de isolatie. Bij dakisolatie aan de binnenzijde spreken we van een 'koud dak': de dakconstructie zit dan aan de buitenzijde van de isolatie.

Welke isolatie het meest geschikt is, verschilt per monument. Een specialist kan u adviseren over de beste oplossing.

Vloer isoleren

Een niet-geïsoleerde vloer verliest veel warmte, zeker als u vloerverwarming heeft. Ook is het comfort ervan laag (denk aan koude voeten). Door te isoleren vermindert u energieverlies en verhoogt u het comfort. Hoe u dit doet, hangt van de vloer af. Zit er bijvoorbeeld een kruipruimte of kelder onder of heeft de vloer een monumentale waarde? Ook hierover kan een specialist u adviseren.

Glas isoleren

Dubbel- of tripleglas aanbrengen is bij monumenten vaak niet de beste oplossing. Het glas is meestal dikker waardoor u de detaillering van uw venster moet laten aanpassen, dat betekent dat het aanzicht van uw monument verandert. Toch zijn er voor monumenten verschillende opties ontwikkeld, waaronder: dubbele beglazing (8 tot 11 mm), vacuümglas (6 mm) en enkel isolerend glas. Heeft u monumentaal glas in uw ramen (bijvoorbeeld oud getrokken glas of glas-in-lood)? Dan is achterzetbeglazing aan de binnenkant een goede optie.

Gevel isoleren

Uw muren isoleren kan ook erg effectief zijn. Dit doet u aan de binnenkant of in de spouw. Is er sprake van monumentaal tegelwerk, hoogwaardige afwerkingen of schilderingen? Dan is isolatie op die plekken helaas complex of niet mogelijk. Schakel in dat geval een specialist in om mee te denken.

Spouwmuur isoleren

Heeft uw monument spouwmuren? Dan kunt u deze in enkele gevallen verder isoleren, al blijft het rendement beperkt. Wij raden isolatie van deze muren dan ten eerste af. Een voorzetwand aan de binnenzijde heeft veel meer effect. Laat vooraf de spouw, de spouwankers en het metselwerk door een onafhankelijk bedrijf controleren op geschiktheid. Niet alle manieren van isoleren zijn geschikt voor elke situatie. Laat u altijd adviseren over de mogelijkheden, risico's en beperkingen van uw monument.

De gevaren van vocht en condensatie

Als u kieren gaat dichten en gaat isoleren, vermindert dat de noodzakelijke ventilatie. Af en toe een rampje openzetten is absoluut niet voldoende. De luchtvochtigheid veroorzaakt condensatie op koude plekken. Het gevolg? Schimmels en houtrot. Dit zijn de meest schadelijke neveneffecten van isoleren. Houd daarom altijd rekening met de ventilatiemogelijkheden. Isoleren = ventileren. Met een CO₂- en vochtmeter kunt u eenvoudig de luchtkwaliteit in uw woning monitoren, zodat u vochtproblemen kunt voorkomen.

7 - DUURZAAM VERWARMEN

De meeste verwarmingssystemen werken nog op gas. We raden u aan om over te stappen op elektrisch verwarmen of een andere duurzame energiebron. In de toekomst ontkomt u daar niet aan.

Infraroodverwarming

Wilt u lokaal iets meer comfort hebben zonder dat u de hele ruimte hoeft op te warmen, of heeft u ruimten die u korte tijd per dag gebruikt? Dan is bijverwarming met infraroodmatten of -panelen ideaal. Infrarood reageert erg snel en kan een deel van de ruimte snel extra comfort geven. Het rendement van infrarood is lager, maar door de snelle reactietijd en het kleine te verwarmen oppervlakte kan het u toch een goede besparing opleveren.

Warmtepompboiler

Wist u dat het rendement van een goed gekozen en geïnstalleerde warmtepompboiler veel beter is dan dat van een aardgasgestookte ketel? Een warmtepompboiler haalt namelijk warmte uit de lucht en verwarmt daar water mee. Dit water wordt opgeslagen in een buffervat en elektrisch verwarmd tot de gewenste temperatuur. Door deze techniek kunt u met 1 kW energie 3 tot 4 kW warmte maken.

Pv-zonnepanelen

U kent ze wel, die zonnepanelen die op daken van huizen, bedrijven of in weilanden liggen. Met deze pv-zonnepanelen kunt u elektriciteit opwekken. Een paneel van 320 Wp levert u jaarlijks ongeveer 270 kilowattuur op. Er is veel aanbod van zonnepanelen met een vermogen van 350 tot 400 Wp, maar er zijn ook al panelen die meer vermogen hebben.

De twee meest voorkomende typen zonnepanelen zijn de polykristallijn en de monokristallijn. Voor zonnepanelen in het rijksbeschermd stadsgezicht heeft de gemeente Doesburg extra eisen vastgesteld in de beleidsnotitie-zonnepanelen-binnenstad-Doesburg.

Zonnecollectoren

Voor het opwekken van warmte heeft u zonnecollectoren nodig. Hiermee bespaart u op uw gasrekening als u gasgestookte warmte-opwekkers heeft. U kunt ook energie besparen door een zonnecollector te combineren met een boiler. Dit systeem 'fabriceert' warm water (dat geschikt is voor douchen en kraanwater). U kunt ook uw cv-installatie op dit systeem laten aansluiten. Voor het plaatsen van een zonnecollector gelden vaak dezelfde regels als voor het plaatsen van pv-panelen. Er bestaan onzichtbare systemen die onder de dakpannen worden geplaatst. De dakpannen geven de warmte van de zon dan door aan de installatie.

Is uw dak geschikt?

Niet elk monument is geschikt voor het opwekken van zonne-energie. Dit hangt onder andere af van: het type dakbedekking, de zichtbaarheid vanaf de openbare ruimte en de ligging ten opzichte van de zon. Voor monumenten gelden er aanvullende regels wat betreft de zichtbaarheid van de installatie. Voor het plaatsen van zonnepanelen op monumenten of in beschermd stadsgezichten heeft u bijna altijd een omgevingsvergunning nodig. Informeer op tijd bij uw gemeente of het plaatsen van zonnepanelen op uw pand haalbaar is.

8 - WET- EN REGELGEVING BIJ ERFGOED EN VERDUURZAMING

Wat is uw motief om uw historische gebouw te verduurzamen: een lagere energierekening, bijdragen aan een schonere leefomgeving of comfortabel wonen? In dit magazine las u al hoe eenvoudige ingrepen tot snel resultaat kunnen leiden. Het is belangrijk dat u zich realiseert dat verduurzaming van monumenten gebonden is aan wet- en regelgeving. Dit heeft te maken met de status van uw monument en het beleid van uw gemeente. Misschien is uw monument onderdeel van een beschermd stadsgezicht?

Voor verbouwingen aan een monument heeft u vaak een omgevingsvergunning nodig. Via het Online omgevingsloket kunt u zo'n vergunning aanvragen (zie hoofdstuk 11 voor de contactgegevens).

De commissie ruimtelijke kwaliteit beoordeelt wat de invloed van uw plan is op de karakteristieke kenmerken van het monument. De Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) maakt daarna een afweging en neemt een besluit. De ODRA is namens gemeente Doesburg de vergunningverlener.

Vooroverleg

Verduurzaming van monumenten is specialistisch werk. Om u goed te kunnen helpen, verkennen we uw plannen in een vooroverleg in een informele setting. Zo ontstaat er wederzijds begrip voor elkaars behoeften en verantwoordelijkheden. De ODRA geeft u inzicht in de uitgangspunten en beleidskaders en geeft aan welke stukken nodig handig zijn bij uw definitieve aanvraag. www.odregioarnhem.nl.

9 - OMGEVINGS- EN GEBIEDSGERICHTE OPLOSSINGEN

Wat kunt u als eigenaar doen om de verduurzamingskosten van uw monument zo laag mogelijk te houden? Natuurlijk zijn er financiële regelingen van de overheid die u voordeel op kunnen leveren. Maar er is meer mogelijk.

Buurtcollectief

Wist u dat bewoners, die samen optrekken, vaak betere verduurzamingsplannen maken tegen lagere kosten? Bij collectieve inkoop worden op wijkniveau gesprekken georganiseerd waarin bewoners hun problemen en wensen kenbaar maken. Doordat bebouwing vaak uit dezelfde tijd stamt, zijn de verduurzamingsvragen waar mensen mee zitten vergelijkbaar. Houd bij oudere en monumentale gebouwen rekening met het karakter en de mogelijkheden van het pand en de wijk. Laat u bij dit soort buurtcollectieven bijstaan door een door de gemeente voorgestelde professional.

Collectieve inkoop

Er zijn partijen die collectieve inkoop organiseren. Zij hebben al onderzoek gedaan en pakketten samengesteld waar u op in kunt gaan, als u dat wilt. Dit is vooral een goed idee als het probleem helder en eenduidig is en de oplossing eenvoudig is. Deze vorm van collectief samenwerken leunt sterk op aantallen. Let er wel op dat bij collectieve inkoop geen rekening wordt gehouden met de monumentenstatus. Dit moet u dus zelf aangeven bij de inkoper.

Vergunningscriteria kunnen ook afwijken van dat wat bij de collectieve inkoop noodzakelijk is.

Uiteindelijk leiden de bewonersgesprekken tot maat - plannen voor iedere eigenaar. Samen zet u alle individuele wensen op een gemeenschappelijke lijst. Daarna benadert u potentiële opdrachtnemers met de collectieve wensen. Die kunnen zo een scherp aanbod doen. Als eigenaar of bewoner blijft u altijd regisseur van uw eigen verduurzamingsplannen. In Doesburg verzocht de Agem i.s.m. Susteen projecten voor collectieve inkoop.

Deelnemen aan collectieve initiatieven?

Sinds 2020 is in Doesburg de energiecoöperatie Doeswatt opgericht door bewoners voor bewoners. Het doel van Doeswatt is bewustwording op het gebied van energiegebruik creëren onder de burgers van Doesburg. We kunnen namelijk allemaal ons steentje bijdragen aan de energietransitie om verdere opwarming van de aarde tegen te gaan. Daarnaast initieert Doeswatt projecten voor collectieve opwek van energie.

10 – SUBSIDIES EN FINANCIERING

Vaak kunt u voor duurzaamheidsmaatregelen een tegemoetkoming in de kosten aanvragen. Houd er rekening mee dat deze subsidies nooit de volledige kosten dekken.

Nationaal restauratiefonds

Het Restauratiefonds werkt op het gebied van duurzaamheid samen met het Rijk, gemeenten, provincies en andere partijen. Hierdoor zijn er verschillende financieringsmogelijkheden. U kunt bijvoorbeeld een laagrentende lening aanvragen voor de restauratie van uw monument, of energiebesparende maatregelen tegen een gunstige rente laten financieren.

Provincie Gelderland

Als eigenaar van een monument in Gelderland kunt u een hypotheek aanvragen uit het Gelders Monumentenfonds. Dit is een annuïteitenlening met een lage rente. De hoogte van de hypotheek is afhankelijk van de subsidiabele kosten. Dit zijn kosten van de restauratie, herbestemming of energiebesparende voorzieningen. U vraagt de hypotheek aan nadat de subsidiabele kosten zijn vastgesteld door uw gemeente en vóórdat u begint met de werkzaamheden.

Rijksoverheid

Met de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) kunt u als woningeigenaar subsidie aanvragen voor

een zonneboiler, een warmtepomp, isolatiemaatregelen en aansluiting op een warmtenet. Eén van de voorwaarden is dat u minimaal twee subsidiabele maatregelen uitvoert.

Btw op zonnepanelen terugvragen

Als u zonnepanelen aanschaft, kunt u in veel gevallen de betaalde btw terugvragen. Zo bespaart u al snel 21%. Lees meer over de voorwaarden en de werkwijze op de website van de Belastingdienst.

Woonhuissubsidie

Als eigenaar van een rijksmonument met een woonfunctie kunt u jaarlijks woonhuissubsidie aanvragen. Deze subsidie is bedoeld voor kosten die bijdragen aan de instandhouding van de monumentale onderdelen van uw huis. Denk hierbij aan de kosten voor schilderwerk, het herstellen van goten, regenpijpen, dak, voegen, kozijnen of de fundering.

Instandhoudingssubsidie

De Subsidie Instandhouding Monumenten (SIM) is een overheids-regeling die eigenaren van een rijksmonument tegemoet komt in de onderhoudskosten. Het gaat hierbij om sober en doelmatig onderhoud over een periode van zes jaar, op basis van een instandhoudingsplan. Bijna alle soorten rijksmonumenten komen in aanmerking voor deze subsidie, behalve woonhuizen.

11 – CONTACTGEGEVENS, WEBSITES EN INFORMATIE

Lokale informatie

De Monumentenvereniging 15 april 1945 Doesburg geeft o.a. voorlichting en advies d.m.v. het organiseren van cursussen of themabijeenkomsten met een cultuur-historisch onderwerp of met voorlichting over onderhoud, restauratie en verduurzaming van woonhuismonumenten; (gratis voor leden van de vereniging, van niet-leden wordt een kleine bijdrage gevraagd).

Kijk voor meer informatie op:
www.monumentenverenigingdoesburg.nl

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA), verzorgt voor de gemeente Doesburg de vergunningverlening voor een omgevingsvergunning. Via de ODRA, kan ook een vooroverleg voor een omgevingsvergunning worden aangevraagd.

Kijk voor meer informatie op:
www.odregioarnhem.nl

Ook via het Online omgevingsloket kunt u een omgevingsvergunning aanvragen voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Kijk voor meer informatie op:
www.omgevingsloket.nl

Landelijke informatie

Op de website van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed vindt u veel informatie over erfgoed. U kunt hier ook publicaties downloaden over diverse onderwerpen.

Kijk voor meer informatie op:
www.cultureelerfgoed.nl
www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/subsidie-woonhuismonumenten

Op de site van Duurzaam Erfgoed Routekaart leest u wat de deelnemers van de Routekaart Verduurzaming Monumenten bedenken, organiseren of onderzoeken om de verduurzaming van monumenten te bevorderen.

Kijk voor meer informatie op:
www.duurzaamerfgoed.nl

Experts en bouwkundig specialisten

Zoekt u specialisten die de monumentale waarden kunnen bepalen en in de juiste context kunnen plaatsen?

Die staan voor u verzameld op deze website:
www.kennisenkunde.info

Via het Restauratiefonds vindt u een specialist voor een duurzaamheids-onderzoek bij uw monument:

www.restauratiefonds.nl/partners/kennispartners/duurzame-monumenten-adviseurs

De Monumentenwacht maakt inzichtelijk wat de onderhoudsstaat van uw monument is en adviseert u bij het instand houden van uw monument.

Kijk voor meer informatie op:
www.monumentenwacht-gld.nl

Informatie over de uitvoering

De stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM) is hét platform voor monumenteneigenaren, ontwerpers en uitvoerders, en toezichhouders. Op dit platform vindt u uitvoeringsrichtlijnen voor en kennis over de uitvoering van restauraties en verduurzaming van monumenten: www.stichtingerm.nl en www.verduurzamingsrichtlijnen.nl.

Subsidies en financiën

Het Restauratiefonds helpt eigenaren aan leningen voor onderhoud, restauratie, verduurzaming en herbestemming.
www.restauratiefonds.nl.

Informatie over Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) leest u op: www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/isde.

Wilt u de btw op zonnepanelen terugvragen? Bekijk dan de site van de Belastingdienst: www.belastingdienst.nl.

Lokale initiatieven

Op de volgende sites vindt u informatie over lokale initiatieven waar u zich misschien bij aan kunt sluiten:

Energiecoöperatie Doeswatt:

www.doeswatt.nl,

Energieloket Agem:

www.agem.nl

